

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

IV. An ita sit impossibilis veritas cum falsitate, vt eadem propositio
nequeat esse simul vera, & falsa respectu eiusdem obiecti?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

ceptum verum; quamvis igitur possit, modò elicere hunc assensum in audiente, modò verò alium, non propterea eius veritas erit mutationi, aut vicissitudini subiecta.

42 Confirmatur secundò. Antea, quam propositio vocalis mediis speciebus, aut eis sine causet conceptum verum, aut falsum in audiente, est vera, aut falsa: eius igitur veritas, & falsitas non dependet à conceptu illo, in quem impellit audientem, atque adeò ex hoc capite colligi nequit mutatio veritatis in oppositam falsitatem. Suadetur antecedens, haud enim eget probamento consequentia: ideo vocalis propositio in hunc conceptum prae alio ducit audientem, quia ex libito, & instituto hominum hanc destinatam habet significationem: significat ergò pro supradicto priori, atque adeo tum est vera, vel falsa.

43 Confirmatur tertio. Præmissa falsa ex coniunctione cum vera inducit, & causat quodammodo conclusionem veram. Id visere est in hoc syllogismo: omnis lapis est substantia, Petrus est lapis: ergo substantia. Mentalis ergò propositio falsa manens, nihilominus mouet ad conceptum verum: haud igitur dicenda est falsa, quia mouet ad conceptum falsum, haud vera quia ad verum: similiter ergò propositio vocalis, & externa dici potest falsa, & non à motione ad cognitionem falsam, & vera independentem ab eo, quod moueat, alliciatque ad veram.

44 At dices. Quando quis decipit alium, propositio vocalis, qua alteri imponit, est falsa, cum sit mendax: sed non est falsa, aut cum mendacio coniuncta, ratione alicuius conceptus falsi, quem in mente loquentis præsupponat: falsa igitur est, eò quod moueat, impellatque audientem in errorem, & conceptum aliquem falsum: atque adeo hoc ex capite explicari potest mutatio illa, quæ cadit in veritatem externam, & vocalem. Maior, & consequentia sunt perspicuæ. Minor probatur: sæpe decipiens alterum non habet conceptum aliquem falsum rei, qua de loquitur: imo de ea scit aliter se habere, ac ipse per verba significat externa: non igitur id eò falsum ei subest, quia præsupponit in mente loquentis conceptum falsum, & erroneum.

45 Respondeo: ea propositio vocalis non est falsa, quod moueat, & impellat audientem ad conceptum falsum, quo res aliter ac est concipiatur, quando quidem antecederet ad hunc impulsus, & motionem est falsa, vt paulò suprà demonstraui, nec, quia præsupponit in mente loquentis conceptum falsum rei, vt probat instantia facta, sed, quia significat conceptum rei adesse in mente loquentis, qui tamen non adest, sed oppositus. Itaque dupliciter propositio vocalis potest esse falsa: vno modo, quia præsupponit in mente loquentis conceptum falsum, quem, vt quò significat, vt cernere est in hac propositione vocali, à Gentili aliquo prolata, *Deus non est*: alio verò modo, quia significat conceptum rei adesse, qui re ipsa non adest: sicut enim propositio mentalis, & interna est falsa, eo ipso quod repræsentet obiectum existere, quod tamen non existit, ita propositio vocalis, & externa potest esse falsa, vbi significet præsentiam alicuius conceptus formalis, qui tamen non est præsens.

46 Secundo respondeo, ac ferme redit eodem. Aliud est præsupponere conceptum formalem, aliud illum significare; & alterum sine altero potest reperiri. Quando igitur decipit quis alium, eumque in falsam æstimationem, quam ipse non habet, inducit, voces quid em non præsupponunt re ipsa conceptum falsum in loquente, at eiusmodi significant concep-

tum: bene siquidem potest conceptus non existens significare, sicut obiectum, quod non existat, haud raro tamen significatur existere in rebus.

CAPVT IV.

An ita sit impossibilis veritas cum falsitate, vt eadem propositio nequeat esse simul vera, & falsa respectu eiusdem obiecti.

47 Inter antiquos, & neotericos celebre est id genus propositionum, quas alij insolubiles, alij falsificantes, alij reflexiuas, alij demum inextricabiles appellant. Talis est hæc, *aliqua propositio falsa existit in instanti A*, de qua, an simul vera, & falsa sit, in præsentem controuertitur. Ratio dubitandi est, quia in euentu, quo in instanti A nulla alia propositio creata præter dictam existit (quod nullo iure possibile negari potest) vel ea propositio est vera; & ita simul falsa erit: siquidem ad eius veritatem requiritur, vt aliqua propositio in instanti A falsa existat, cum hoc affirmet: at nulla alia præter ipsam existit, atque adeo, nec falsa aliqua præter ipsam existit: igitur ad eius veritatem opus est, vt ipsa in instanti A falsa existat, vnde, vbi vera sit, simul falsa non esse nequit: vel eo in euentu eiusmodi propositio falsa est: & negari nequit, quin simul sit vera: etenim ad veritatem eius aliud opus non est, quam, vt aliqua propositio falsa in instanti A existat; at aliqua ita existit, nimirum ipsa.

48 En labyrinthum illum sophisticum per innumeras ambages, per infinitos flexus, & Mæandros ductum, atque reductum; mille viis imperuium, mille itineribus lectum, mille fallaciis irremediabile: vbi mès sui nescia se fugit, ac sequitur, eoque fertur, quo minime fertur: vbi millies ire, & bis millies redire cogitur, ac perpetuis erroribus irrequieta circumagitur: quò semel illapsa ne Theseio filio duce, & auspice elabi, aut cæca regere vestigia possit: tot nugis nugacissimi sophistæ hic sicubi alias ineptiunt, tot captiunculis tyrònum animos obcæcant, tot trices propositiones inextricabiles intricant, tot nodis propositiones insolubiles magis irresolutas efficiunt: & quasi quæ in præsentem lucem merentur sine tenebris extenebrari non possent, à luce lucem abigunt, ac tenebris tenebras plus, quam Pharias, plusquam Cimmerias offundunt.

49 Respondent nonnulli apud Sotum opusc. de insolub. not. 3. eam propositionem reflexiuam non esse simpliciter propositionem, eò quod quiescenter non significet, & ad eius veritatem falsitas, & falsitatem sequatur veritas. Contra tamen sic arguo: ille actus vbi semel admittatur, manifeste aliquid affirmat: ergo est propositio. Deinde is actus, siue propositio sit, siue non, simpliciter verus, & falsus simul est, vt, & ratio dubitandi conuincit, & hi authores non negant, sed insinuant: difficultatem ergò non declinant, sed sub aliis terminis eam deglutunt.

50 Secundo alij apud Cicer. lib. 4. academic. quæst. & alibi sæpe censent eam propositionem reflexiuam, & quamvis aliam similem, nec veram, nec falsam, eo quod ex veritate eius, illius etiam falsitas, & ex falsitate sequatur veritas: quare altera alteram destruit, & neutra propositioni conuenit. Verum contra sic argumentor: ea propositio aliquid affirmat: aut ergo ita se habet obiectum, sicut affirmatur, aut non: hæc enim opponuntur immediatè: si primum; propositio erit vera: sin autem secundum; falsa. Deinde

Deinde contradictoria illius propositionis, videlicet, nulla propositio falsa existit in instanti A, ut vera, ut his Sophistis est in confesso: non est ergo, cur ei etiam propositioni, de qua potissimè sermo, veritas, aut falsitas non conveniat, cum à sua contradictoria hoc solo differat, quod hæc negatiua, illa verò sit affirmatiua: quod certè impertinens est, ut alteri potius, quam alteri veritas, aut falsitas debeat necessarid conuenire.

51 Tandem, propositio est oratio verum, vel falsum significans, Aristotele teste, quem reliqui sequuntur. At is actus est propositio. Pulchrè Cicero lib. 2. Academ. quæst. fundamentum dialecticæ est, quicquid enuntietur (id autem appellatur axioma, quod est quasi effectum) aut verum esse, aut falsum: quid igitur hæc vera an falsa sunt? si te mentiri dicis, idque verum dicis. Et lib. de fato non multum ab initio: nisi forte volumus Epicureorum opinionem sequi, qui tales enuntiationes, nec veras, nec falsas esse dicunt, aut cum id pudent, illud tamen dicunt, quod est impudentius, veras esse ex contrariis disunctionibus: sed quæ in eis enuntiatæ essent, eorum neutrum esse verum. O admirabilem licentiam, & miserabilem inscitiam differendi: si enim aliquid in loquendo, nec verum, nec falsum est, certè id verum non est, quod autè verum non est, qui potest falsum non esse? aut quod falsum non est, qui potest non verum esse.

52 Tertiò alij respondent, eam propositionem esse simul veram, & falsam, eo quod eius veritatem falsitas sequatur, & è conuerso, ut ratio dubitandi conuincit. At ne hæc solutio probabilis est, aut superioribus verisimilior. Namque impossibile est, idem realiter, & virtualiter tale simul esse, & non esse: quod principium adeo est euidens, ut à nemine possit negari: sed propositionem illam esse veram, est obiectum eius esse sicut affirmatur, & eam simul esse falsam, est idem obiectum, idem inquam, realiter, & virtualiter simul non esse sicut affirmatur: impossibile igitur est, eam propositionem simul veram, ac simul falsam esse.

53 Quartò respondent Petrus Hispanus, Sotus, & alij plures, eam propositionem esse solum falsam: quia, cum veritas eius, eius etià falsitatem, & è conuerso inferat, & ad utramque apparentiam habeat, utraque autem ei simul conuenire nequeat; potior ratio est, ut falsa sit, quam vera: tum, quia asserit se esse falsam, & non veram: tum, quia cæteris paribus denominatio partem sequitur debiliorem, falsitas autem debilior pars est in presenti.

54 Enimuero falsò supponunt hi authores, veritatem & falsitatem simul, & semel actui illi competere non posse, admissio etiam argumenti casu, quem certè admittere non grauantur: ratio enim dubitandi oppositum manifestè conuincit. Deinde vbi ea propositio falsa sit, eius etiam contradictoria, videlicet hæc: nulla propositio creata falsa existit in instanti A, simul erit falsa, quod & aduersarij concedunt, & intuenti manifestè constabit. Consequens autem ab aduersariis vltro concedi solitum euidenter refelli potest. Primò, quia contradictoria ab Aristotele definiuntur, quæ simul veræ, & falsæ esse nequeunt. Secundò, quia aliàs notissimum illud principium, quodlibet est, vel non est, manifestè rueret: siquidem contradictoriam affirmatiuam esse falsam, est obiectum non esse, sicut affirmatur, & contradictoriam negatiuam etiam esse falsam, est nò dari hoc, quod est obiectum non esse sicut affirmatur: aliquid ergo obiectum, nec est, nec non est sicut affirmatur: ex quo rursus infertur, aliquid simul esse, & non esse: cum enim dicitur res simul non esse, nec non esse, illud, nec non esse, perinde est, ac esse, eo

P. Lyncei Philosophia Tom. I.

quod duæ negationes vnā efficiant affirmationem. Tertiò: Deus alicui ex iis contradictoriis assensum exhibet: ambæ ergo, si falsæ sunt, Deus falsum assensum feret. Quamuis autem non pauci dialectici præsertim antiqui concedant Deum per reflexionem decipi, & falli, id tamen à me nunquam impetrare poterunt, utpote quod impium, & sacrilegum arbitror. Quartò: eæ propositiones non essent contradictoriæ, sed contrariæ, quod tamen aduersarij negant. Sequela probatur: quoniam iis definitio contrariarum conueniret, nimirum haud posse esse simul veras, esse tamen posse simul falsas. Quintò: nulla contradictoria iuxta hos, quibus cum disceptamus, esse queunt simul veræ: ergo nec simul falsæ. Sextò: quando pars debilior essentialiter est connexa cum minus debili, denominatio non sequitur partem debiliorem, sed utramque: atqui veritas cum falsitate, & è conuerso eo in actu essentialiter coheret, & altera ex altera inuitabiliter infertur, admissa semel hypothese argumenti: iuxta eam ergo actus haud erit solum falsus, sed simul verus, ac falsus.

55 Quintò: Thomas Bricot, & cum eo non pauci dialectici respondent, affirmatiuam à nobis positam esse falsam: ob rationem initio numeri præcedentis traditam: cæterum negatiuam ei contradicentem esse veram, quia licet res non ita se habeat, sicut affirmatur, ac significatur per illam: at ad veritatem eius sufficit, ut affirmatiuæ se falsificanti contradicat: cum enim duæ contradictoriæ simul falsæ, aut veræ esse nequeant; vbi altera sit falsa suapte natura, eo ipso altera vera non esse non poterit. Alij sextò respondent, contrā affirmatiuam esse veram, quia se verificat, & negatiuam esse falsam præcisè, quia ei contradicit.

56 Verum utrique displicent: tum, quia quid improbabilius, quam negare propositionem veram esse, quæ significat rem sicuti est, & falsam, quæ significat rem aliter, ac est? quorum tamen alterum hi, alterum illi negant. Insuper, utraque solutio supponit eandem propositionem simul veram, & falsam esse non posse, ac per consequens duas contradictorias simul veras, & simul falsas esse non posse. Cæterum hoc quod supponunt, neutiquam capere possumus admissio argumenti casu, quem quidem non reiciunt.

57 Septimò, Okamus, Alliaccensis, & plerique Nominales respondent, ppositionem illam controuersam non reflectere supra se, & in alias à se distinctas solum ferri, hunc in modum: aliqua propositio falsa à me distincta existit in instanti A: quæ inuentu argumenti omnino falsa est: eius autem contradictoria est prorsus vera, cum non significet, nullam propositionem falsam absolute existere eo in instanti, sed nullam à priori distinctam; quod verissimum est. Assumptum autem probatur: quia nullus actus intellectus supra seipsum reflectere potest, aliàs suipsius imago, & similitudo exitura: ergo nec ea propositio.

58 Hi quidem admissio eo principio, quod assumunt difficultatem omnino exhauriunt. Cæterum principium illud omnino falsum est. Siquidem tendentia physica longè operosior, & difficilior est, quam intentionalis, & ratione suæ imperfectionis plus postulat illa, quam hæc: quo pacto per actionem physicam tendere nequit agens in passum, nisi sit existens alicubi, nisi etiam sit præsens, nisi denique prius operetur in medio, cum tamen per actionem intentionalem, siue cognitionem ferri possimus in obiectum, quin sit existens in rebus, quin præsens,

I i 3 sed

sed absens quantumlibet, & tandem absque eo, quod prius cognoscamus in medio posita. At plures modi physici in seipsos physica ratione tendere, siue supra seipsos physice reflectere possunt, ut conspiciere est in actione ignis, v.g. productiua, ac simul per seipsam producta, nec non in vnione per semetipsam vnita, atque aliter res extremas, quas interiacet, neutiquam vnitura. A fortiori ergo cognitiones haud paucae in se intentionaliter reflectere, ac se cognoscere valebunt. Vide in Metaph. lib. 7. tract. 11. cap. 2. paulo post medium, tum hanc rationem latius propositam, tum alias quasdam aduersus Nominalium sententiam.

59 Octauo alij respondent, propositionem illam omnino repugnare: non, quia nulla propositio supra se reflectere potest: sed, quia nulla propositio capax est eius reflexionis, qua seipsam falsam esse affirmet: siquidem nulla propositio potest affirmare duo contradictoria: at propositio se esse falsam affirmans duo contradictoria affirmaret, videlicet obiectum suum esse, & simul non esse: ergo, &c. Minor probatur, quia in primis affirmaret obiectum suum esse, quod omni propositioni affirmatiuae commune est. Deinde affirmaret, obiectum suum non esse: siquidem propositionem falsam esse, est eius obiectum non esse: at ea propositio seipsam falsam esse affirmat, uti supponitur.

60 Verum actus intellectus, esto duo contradictoria explicite, & clare posita ut talia simul affirmare nequeat, saltem ex natura rei, & citra miraculum (de quo vide, si lubet dicenda à nobis in Metaph. lib. 7. tract. 4. cap. 8.) implicitum tamen, & confusum eis consensum exhibere potest: at propositio seipsam falsam esse affirmans, implicitè tantum, & confusè duo contradictoria affirmat; nec explicite, & clare contradictoria affirmare potest absque eo, quod se esse falsam, & se non esse falsam, affirmet, quod tamen non affirmat: quamobrem ex hoc capite ea propositio minime repugnat.

61 Assumptum constat primo: quia quoties intellectus concessis praemissis negat consequentiam, duo contradictoria implicite, & confusè adstruit, cum negatio conclusionis, seu conclusio negata praemissis contradicat, & negata identitate immediata extremorum, eorum mediatam identitatem virtualiter, & implicite neget, quam tamen praemissae simul affirmant. Secundo: cum rusticus credit, se peccare, si audiat sacrum, quia excommunicatus est, & peccare etiam, si sacrum non audiat, quia dies festus est, duo contradictoria confusè, & implicite asserit, videlicet se peccare, si audiat sacrum, & etiam se non peccare, si audiat sacrum: prius expressè, ut supponimus: posterius implicite, quia idem reipsa est eum peccare, si sacrum non audiat, ac non peccare, si illud audiat: quare altero explicite concessio alterum etiam implicite conceditur. Tertiò ex Aristotele 4. metaph. text. 19. hic actus, *omnis propositio est vera*, duo contradictoria implicite affirmat, videlicet se esse veram, & etiam se esse falsam. Cum enim affirmet, contradictoriam suam esse veram & hoc idem sit, ac ipsam esse falsam, sanè se esse falsam affirmat. Rursus eadem ratione hic actus, *omnis propositio est falsa*, se etiam esse veram, atque adeo duo contradictoria implicite affirmat, ut ex Aristotele constat ibidem: non igitur est cur ex titulo ab aduersariis allegato controuersa propositio repugnet.

62 Tandem alij respondent, eam propositionem, in euentu argumenti, esse omnino falsam: non ob ra-

tiones, quibus Sotus, & alij nituntur: sed, quia ea affirmat, se esse veram, quod omni propositioni commune esse censent, & simul affirmat se esse falsam: quo fit, ut duo contradictoria adstruat, atque adeo sit essentialiter falsa. Contra tamen sic argumtor primo: non omnis propositio de se esse veram, aut aliud quidpiam formaliter affirmat, ut ostendam Metaph. lib. 7. tract. 11. cap. 2. Deinde ea propositio determinate affirmat, se esse veram, si se esse veram vllatenus affirmat, & indeterminatè tantum, & in disuncto cum aliis propositionibus se esse falsam adstruit: in quo quæ repugnantia est? nulla certè, cum aliud non sit, quam ipsam esse veram, & ipsam, vel aliam esse falsam. Præterea, esto ea propositio duo contradictoria affirmet, non est quapropter ea copulatiuè affirmet, & non potius præcisiuè, siue dispartè: non igitur est, cur illa propositio sit omnino falsa, & non potius simul vera, & falsa respectu diuersorum, ad modum, quo hic actus, *Petrus currit, Petrus non currit*, si possibilis sit, non omnino falsus est, sed simul verus, & falsus intuitu plurium.

Denique, darentur simul duæ contradictoriae falsæ iuxta hunc sentiendi modum: siquidem hæc propositio, *aliqua propositio falsa existit in instanti A*, est falsa, ut ipsi quibus cum disceptamus supponunt, & hæc etiam, *nulla propositio falsa existit in instanti A*, falsa est, ut intuitu clarebit, cum tamen priori contradicat. Dicunt nonnulli aduersariorum, haud posse dari simul, & semel contradictoriam propositionis positæ, eò quod supponatur casus, in quo sola falsificans existat. Contra tamen, quia licet sola illa propositio reflexiua in instanti A supponatur existens, non est tamen, cur in instanti sequenti eius contradictoria, nimirum hæc, *nulla propositio falsa existit in instanti A* à Petro non proferatur: si ergo propositio reflexiua conferuetur à Paulo, quin prius eam protulit, sanè duæ contradictoriae simul falsæ à Petro, & Paulo in instanti B. proferentur. Contra secundò, quia duæ contradictoriae, neque successiue possunt esse falsæ respectu eiusdem obiecti, ut cernere est in his propositionibus; *Petrus currit in instanti A: Petrus non currit in instanti A*, quæ etiam si successiue proferantur, haud possunt esse ambæ falsæ, haud etiam ambæ veræ: vbi ergò propositioni reflexiuae eius contradictoria in alio succedat instanti, quod certè contrà hypothesim argumenti non est, iam duæ contradictoriae erunt successiue falsæ. Contra tertiò, quia contradictoria propositionis reflexiuae in mente diuina est: erit ergò in Deo simul falsa, atque adeo absurdum non euitatur, sed cumulat.

Quamobrem planius, ac facilius respondetur, propositionem illam insolubilem, siue inextricabilem, in euentu argumenti omnino impossibilem esse interius, ac mentaliter, iisque vocibus, *aliqua propositio falsa existit in instanti A*, tantum subici in mente hunc conceptum; *aliqua propositio à me distincta existit falsa in instanti A*, cuius contradictoria est falsa, & ipsa vera: in quo cum septima, & octaua sententia conuenimus, & à reliquis dissidemus. Cæterum in alio euentu, quo aliqua alia propositio falsa existit in instanti A sanè propositio controuersa quoad totam suam entitatem, ac representationem sibi essentialem existere potest, eo quod tum se non falsificet: in quo cum reliquis sententiis consentimus, & ab octaua, & septima dissentimus.

Decisionis nostræ inter extrema aliorum mediæ posterior pars est perspicua: tum, quia in eo, quod asserit,

asserit, nulla videtur contradictio: tum propter dicta paulo supra, & alibi aduersus Nominalia sententiam, & sequentem proximè. Prior pars suadetur, quoniam id est impossibile, ex quo sequuntur contradictoria: sed ex propositione reflexiua in argumenti sequuntur euentum: tum ergo ea repugnat. Minor suadetur primò, quoniam sequitur simultanea veritas, & falsitas eiusdem propositionis, vt in ratione dubitandi apertè demonstratum. Secundò, quia sequitur subalternantè esse veram, & subalternatè esse falsam: hæc enim, propositio in instanti A solitariè, prolata, aliqua propositio particularis existens in instanti A, est falsa, haud dubie falsa est, quia se falsificat, & hæc, omnis propositio particularis existens in instanti A est falsa, hæc, inquam, est vera, cum se non falsificet, nec supra se reflectat, eo quod non sit particularis, sed vniuersalis: at prior est subalternata, & posterior subalternans. Tertiò demum, quia sequitur præmissas esse veras, & conclusionem esse falsam: siquidem in hoc syllogismo, omnis conclusio existens in instanti A est falsa, sed aliqua conclusio est existens in instanti A: ea ergo, quacunque sit, est falsa in instanti A, in hoc inquam, syllogismo, casu quo præter eum nullus alius syllogismus, aut actus intellectus existat, præmissæ sunt veræ, quia se non falsificant, nec sunt reflexiue, & conclusio est falsa, quia in se reflectendo se falsificat, cum tamen ex præmissis recte deducatur.

66 Et quidem vti assensus in sensu composito dissensus circa idem obiectum in eodem intellectu impossibilis est, secus vero in sensu diuiso, non video cur è contrario propositio illa falsificans, de qua hætenus, impossibilis esse nequeat in sensu diuiso alterius propositionis falsæ existens in instanti A; secus vero in sensu composito, cum ex illo priori, non verò ex hoc posteriori contradictoria sequatur, vt huiusque ostensum. Quod si de hac falsificante, ego sum falsa, sermo sit, vt præcis dialecticis esse solet, ea absolute, & in omni euentu impossibilis: siquidem simul vera, & falsa esset, & implicancia misceret. Qui plura velit de insolubilibus videat Nazianzenum oration. 3. de Theolog. Ciceronem locis superius citatis, Iulium Castellam aduersus academ. Ciceron. Antonium Cassilius, Dominicum Sotum, & Lemosium.

CAPVT V.

Simultas veritatis, & falsitatis in eodem actu respectu eiusdem obiecti discutitur ulterius.

67 EAndem propositionem intuitu eiusdem obiecti esse posse simul veram, & falsam probari potest, & solet hunc in modum. Ineat Deus hoc pactum cum Petro v.g. si prima propositio, quam protuleris, sit vera, gratiam tibi infundam, aliter eam non infusurus. Quo posito prima propositio à Petro elicta sit hæc, in gratia non sum. De qua vera, an falsa sit interrogatus. Si vera: Deus ergo, gratiam Petro statim infundit, aliàs pacto inito non statuimus: eo autem ipso, quod ei gratiam illicò infundat, propositio illa simul falsa esse debet, siquidem gratiam infusam esse negat. Si autem ea propositio falsa sit, simul etiam vera esse debet: aut enim Deus gratiam Petro infundit, aut non? si secundum, ea propositio manifestè vera erit, vt potè quæ gratiam negat infusam: si primum, etiam vera non esse nequit, nisi

enim vera esset, Deus Petro gratiam non infunderet: id enim pactus est, vt supponimus.

68 Repondeo, ea propositio omnino vera est: ex quo neutiquam sequitur, quod Deus Petro gratiam infundat, sicut ad simultaneam falsitatem eiusdem propositionis oportet: nam, cum Deus pacificetur Petro gratiam infusurum, si prima propositio ab eo prolata vera sit, id intelligendum est, si veritas ea cum infusione gratiæ compossibilis sit, secus verò, si impossibilis, aliàs promissio Dei ad impossibile ferretur, qui enim pollicetur aliquid sub aliqua conditione, quod ipsi conditioni repugnat, & impossibile est, aliquid eum impossibile promittere, manifestum est. Cum ergo veritas eius propositionis, ego non sum in gratia, impossibilis sit cum infusione gratiæ, & conuerso, inde est, vt Deus sub conditione, quod ea propositio vera sit, gratiam se non promittat infusurum, sed tantum ex hypothesi, quod alia. Eiusmodi ergò propositione prolata à Petro, Deus ei gratiam in fundere minime tenetur.

69 Secundum argumentum pro simultate veritatis cum falsitate in eodem actu, & contemplatione eiusdem obiecti tale esto. Hoc ipso, quod duæ contradictoriæ sint simul veræ, alterutra earum est simul veræ, ac falsæ: vera, vt supponitur: falsa, quia qualibet aliam falsificat. Atqui duæ quædam contradictoriæ sunt simul veræ, scilicet hæc: omne inintelligibile non potest intelligi, seu cognosci, aliquid intelligibile potest intelligi. Quod ad priorem attinet, eam esse veram, probatur: siquidem idem est formalissime, rem esse inintelligibilem, ac non posse intelligi: enuntiatio ergò, quæ inintelligibile non posse intelligi adstruit, verissima est, cum idem de eodem enuntiet. Deinde suadetur, posteriorem esse veram: namque id, de quo aliquid affirmatur, est intelligibile, imò actu intelligitur, & cognoscitur: at de inintelligibili aliquid asserit secunda propositio: ergo est intelligibile: posterior ergo propositio, quæ illud esse intelligibile, siue posse intelligi affirmat, est vera, vt quæ maxime.

70 Respondeo: eæ propositiones obiectæ contradictoriæ sunt, & adhuc veræ: idem enim subiectum vtriusque chimericum, & impossibile est, quia de eo verificantur duæ contradictoriæ: quamobrem à communi regula contradictoriarum, qua statuitur, haud posse eas esse simul veras, quæ sunt de subiecto impossibili, sunt excipiendæ. Quod etiam communiter dici consuevit, contradictoriarum alteram falsificare alteram, id intelligendum est, quando non sunt de subiecto chimerico, nec possunt esse simul veræ. Proinde earum, quæ obiciuntur in præsentia, nulla reddit aliam falsam, sicut oportet ad alterutrius simultaneam veritatem & falsitatem.

71 Respondeo secundo, eas propositiones fortassis non esse contradictorias. Pro cuius luce animaduertito, cum dicuntur propositiones contradicentes, inuicem debere esse eiusdem de eodem, opus esse, vt subiectum non solum sit idem respectiue, & in ordine ad propositiones, ita, vt de eodem vtraque, quod enuntiatur, enunciet, verum etiam in se absolute, ita, vt subiectum sibi idem, & coherens sit, hoc est, vt plura inuicem repugnantia non sit. Cum ergò subiectum earum propositionum hoc posteriori intellectu idem non sit, & plura sibi minime eadem, & coherencia, sed potius opposita: & impossibilia, de more reliquorum entium rationis, inuoluat; inde est, vt eæ propositiones contradictoriæ non sint, aliòvè modo oppositæ. Quandoquidem ergò neutra opponitur alij, quid mirum, si neutra falsificetur